

Enheten för människa och omgivning
Fredrik Haux, 010-730 96 34
arbetsmiljoverket@av.se

Boverket
remiss@boverket.se

Remiss – Boverkets förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har läst rubricerade remiss och har följande kommentarer:

Arbetsmiljöverket är i grunden positiv till att författningsförslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav.

Arbetsmiljöverket bedömer att syftet med de nya reglerna kan bli svårt att uppnå. Att ta bort hänvisningar till parallell lagstiftning och aktuella standarder ur föreskrifterna kan leda till att byggnader kan komma att utformas så att förutsättningar för en god arbetsmiljö försämras.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Arbetsmiljöverket är i grunden positivt till att Boverkets mål för regelarbetet är att författningsförslaget ska ha en tydlig struktur där krav ställs på funktion och att reglerna formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav. Lämplig vägledning från Boverket kommer dock att behövas vid användningen av reglerna.

I författningskommentarerna till Boverkets förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål står att denna författning enbart gäller krav på bostäder, inte krav på byggnader med annat ändamål än bostäder. För den som arbetar hemma i sin bostad och för arbetstagare som arbetar i någon annans bostad gäller arbetsmiljölagen (1977:1160) och ett flertal tillämpningsföreskrifter till arbetsmiljölagen. Det kan till exempel gälla hemtjänstpersonal eller annan hjälpare som hjälper en person på toaletten, i badrummet eller i sovrummet. Att dessa utrymmen är rätt utformade och dimensionerade är avgörande för att arbetsuppgifterna ska kunna utföras på ett lämpligt sätt. Om bostäder inte är rätt utformade kan det vara svårt eller omöjligt att rätta till felen i efterhand.

Boverket bedömer att författningsförslaget inte kommer att få direkta konsekvenser på bostäders lämplighet för sitt ändamål då författningsförslaget i grunden innebär samma krav som i Boverkets byggregler (2011:6) i och med att den övergripande kravnivån i plan- och bygglagen (2010:900) och plan- och byggförordningen (2011:338) inte ändras. Istället kommer det att skapas bättre förutsättningar för ett mer kostnadseffektivt byggande och stimulera till en ökad konkurrens. Arbetsmiljöverket delar inte denna bedömning utan bedömer att det kan bli svårare att ta fram nya sätt att projektera och bygga bostäder som uppfyller föreskrifternas krav, vilket kan ge effekter på framtidens byggande och leda till att byggnader kan komma att utformas så att förutsättningar för en god arbetsmiljö försämras. Det kommer vidare att vara svårt för branschen att veta när ett förslag till ny lösning uppfyller kraven, samtidigt kommer det vara svårt för byggnadsnämnderna att bedöma om en lösning är godtagbar. Detta kan komma att leda till att bostäder som inte är lämpliga för sitt ändamål byggs och därmed att förutsättningarna för en god arbetsmiljö försämras. De bostadslösningar som kommer att prövas vid bygglovet av byggnadsnämnden och hanteras i samband med det tekniska samrådet och startbeskedet, kommer efter godkännande även att ha en normerande verkan på hur ett problem ska lösas, på samma sätt som allmänna råden i dagens byggregler från Boverket (BBR 2011:6) har haft.

Arbetsmiljöverket bedömer vidare att de stora aktörerna inom byggbranschen så småningom kan komma att ta fram bostadslösningar som är lämpliga för sitt ändamål som också är verifierade vetenskapligt, som även mindre aktörer mer eller mindre tvingas att använda för att det är kostsamt och tidskrävande att ta fram andra lösningar. Den kreativitet och det nytänkande som är tänkt att ge upphov till mer flexibelt, snabbare, bättre och billigare byggande blir svårt att uppnå, vilket Boverket anger var syftet med regelförnyelsen.

Så småningom kommer ny praxis att bildas genom vägledande domar och gemensamma branschregler samt användande av relevanta standarder. Detta är något som kommer att ta tid, och Arbetsmiljöverket ser därför en risk för att bostäder som brister i lämplighet för sitt ändamål kommer att uppföras innan det skett. Därmed finns det risk för att byggnader under tiden kan komma att utformas så att förutsättningar för en god arbetsmiljö försämras.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin. I den slutliga handläggningen har även avdelningschef Torben Vincentsen deltagit. Föredragande har varit handläggaren Fredrik Haux.

ARBETSMILJÖ
VERKET

YTTRANDE

Datum
2023-08-23

Vårt diarienummer
2023/027144

Sid
3 (3)

Erna Zelmin

Fredrik Haux